

2023-2024 m. m.
MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMAS

Šiaulių Salduvės progimnazija

Evelina Aksomaitienė

Jolanta Jankauskienė

Rita Pakeltė

Daiva Pigulevičiūtė

Lina Šniepytė-Caltabellotta

Turinys

Įvadas	1
1. 4	
2. "Augu" knygelių analizė: VIP įsivertinimas	4
3. 11	
„Ar žinai už ką esi vertinamas?	9
Aš gerai dirbu per pamokas	11
APIBENDRINIMAI IR REKOMENDACIJOS	13

Išvadas

2023-2024 mokslo metais mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo darbo grupė daugiausiai dėmesio skyrė tobulintiniams veiklos kokybės aspektams, paminėtiems progimnazijos veiklos teminio išorinio vertinimo, vykusio 2023 m. gegužės 15–18 d., ataskaitoje.

Darbo grupė išsikėlė **tikslą** – stiprinti pedagogų įsitraukimą į ugdymo kokybės tobulinimo procesą, kurių siekiama realizuojant šiuos **uždavinius**:

1. Susipažinti su išorinio vertinimo išvadomis ir veiklos tobulinimo planu.
2. Tyrinėti ugdymo(si) proceso įvairovę ir teikti rekomendacijas jai stiprinti.

Uždavinių įgyvendinimo buvo siekiama naudojant anketinės apklausos ir dokumentų („Augu“ knygelės) analizės metodus.

Tyrimo imtis: anketinėje apklausoje dalyvavo 32 mokytojai, išanalizuotos 87 6-8 klasių mokinių „Augu“ knygelės (pasirinkta atsitiktine tvarka po 10 knygelių iš kiekvienos klasės).

1. Mokytojų apklausos analizės rezultatai

Teminio išorinio vertinimo ataskaitoje pateiktos šios rekomendacijos:

- Rezultatyvumo pamokoje pamatavimas yra vienas iš tobulintinų progimnazijos veiklos aspektų.
- Daugiau dėmesio reikėtų skirti sistemingam kiekvieno mokinio išmokymo pamokoje matavimui.
- Savivaldaus mokymosi gebėjimai ne visada plėtojami, rečiau stebėtose ugdomosiose veiklose stebėti mokinių gebėjimai išsikelti asmeninius mokymosi tikslus ir uždavinius, mokymosi lūkesčius bei gebėjimas pasirinkti tinkamas mokymosi strategijas, metodus, priemones, mokymosi išteklius, aplinką.
- Mokymosi suasmeninimui pamokose pritrūksta individualių mokymosi uždavinių formulavimo, didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių įveiklinimo bei nuolatinio pergrupavimo pagal mokinių mokymosi poreikius.
- Kaip įvairovę mažinančius veiklos aspektus vertintojai įžvelgė tai, kad pamokose dažniausiai remiamasi aktyvesnių mokinių atsakymais bei nesudaromos galimybės mažiau motyvuotiems mokiniams išsakyti ir siekti asmeninių mokymosi lūkesčių.
- Vertėtų daugiau suasmeninti mokymą(si), sudarant mokiniams galimybes keltis individualius tikslus, lūkesčius bei praplėsti savivaldaus ugdymosi raišką.
- Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas yra tobulintinas progimnazijos veiklos aspektas. Reikėtų siekti tikslingo mokinių įsitraukimo į mokymosi pasiekimų įsivertinimą, pasiektų rezultatų apmąstymą, kas darytų didesnę poveikį mokinių asmeninės pažangos augimui, savivaldumui mokantis, motyvuotų ir skatintų priimti didesnę atsakomybę už savo mokymąsi.
- Siekiant mokyklos pasirinktų veiklos tobulinimo priemonių ir būdų įgyvendinimo nuoseklumą ir tinkamumą mokinių ugdymosi pasiekimams gerinti, stiprinti mokinių pažangos ir pasiekimų (įsi)vertinimą pamokoje. Veikiant kartu, mokantis grupėse
- Stiprinti savivaldų mokymąsi pamokose: skatinti mokinius priimti asmeninę atsakomybę dėl mokymosi ir siektinų rezultatų; aktyvų įsitraukimą ir dalyvavimą keliantis individualius, su kiekvieno mokymosi galimybėmis, interesais ir siekiais derančius ugdymosi tikslus, renkantis priemones, temas, užduotis, problemas ir jiems prasmingas veiklas.

Siekiant atskleisti pedagogų nuomonę apie paminėtas tobulintinas sritis bei galimas veiklos tobulinimo sritis buvo parengtas klausimynas mokytojams (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Klausimyno struktūra

Analizuojama sritis	Anketos klausimai
Mokinių pažangos vertinimo sistema ir jos veiksmingumas	• Ar turite vaikų pažangos vertinimo sistemą? • Ar patvirtinta Jūsų dalyko mokymosi pažangos vertinimo sistema Jums atrodo tinkama ir veiksminga? • Ar koreguojate ir tobulinate Jūsų dalyko mokymosi pažangos vertinimo sistemą?
Mokinių įsivertinimo sistema ir jos veiksmingumas	• Mokinių įsivertinimo sistemą pamokoje naudojate... • Mokinių įsivertinimas pamokoje padeda siekti aukštesnių rezultatų... • Ar mokiniai geba išsikelti sau mokymosi tikslus pamokos pradžioje?
Gabiųjų mokinių įveiklinimas	• Ar įveiklinate gabiuosius mokinius? • Ar gabiesiems mokiniams skirate papildomų atsakomybių pamokoje (pvz., padėti silpniau besimokantiems)? • Ar gabiesiems mokiniams skirate aukštesnius mąstymo gebėjimus ugdančių užduočių?
Mokymasis bendradarbiaujant	• Ar sudarote galimybes mokiniams mokytis skirtingose grupėse? • Kaip dažnai vaikai mokosi grupėse? • Kaip dažnai vaikai mokosi grupėse?
Ugdymo individualizavimas, universalus dizainas mokymuisi	• Ar tolygiai paskirstote dėmesį skirtingų gebėjimų mokiniams? Daugiausiai mokytojo dėmesio pamokoje sulaukia gabieji • Daugiausiai mokytojo dėmesio pamokoje sulaukia vidutinių gebėjimų mokiniai • Daugiausiai dėmesio pamokoje sulaukia silpnesnieji mokiniai • Pamokoje taikau universalaus dizaino mokymuisi principus

Apklaustos rezultatai:

- Daugiau negu 50 % mokytojų mano, kad mokiniai dar negeba išsikelti sau mokymosi tikslus pamokos pradžioje.

Kad galėtų savarankiškai mokytis visą gyvenimą, mokiniai turi išmokti mokytis ir tam turi turėti galimybių:

- kalbėtis su mokytoju ir draugais apie mokymosi uždavinių aktualumą, prasmingumą, galimybę įgytą patirtį pritaikyti kituose kontekstuose;
 - mokytis kelti individualius mokymosi uždavinius ir juos aptarti su kitais;
 - aptarti su kitais savo veiklos planus;
 - pradėdami mokytis naujų dalykų drauge su kitais išsiaiškinti jau turimą patirtį.
- Daugiau nei 50 % apklaustųjų mokytojų mano, kad daugiausia dėmesio pamokoje sulaukia vidutinių ir silpnesnių gebėjimų mokiniai. Aukštesniųjų gebėjimų mokiniams skiriamas dėmesys skiriant jiems papildomas atsakomybes ir kitokias, aukštesniuosius mąstymo gebėjimus ugdančias užduotis.
- Vadinasi, aukštesniuosius mąstymo gebėjimus turintiems mokiniams reikia skirti daugiau dėmesio, nors kai kurie mokiniai to ir nenori, atsisako.
- 90% mokytojų mano, kad jų vertinimo sistema yra *veiksminga* ir *labai veiksminga* vertinant mokinių pasiekimus ir pažymi, kad jų vertinimo sistemos yra atnaujinamos ir koreguojamos kiekvienais mokslo metais.
 - 100% pasisakiusių mokytojų sudaro sąlygas mokiniams dirbti porose/grupėse, bendradarbiauti ir mokytis vieniems iš kitų.

2. „Augu“ knygelių analizė: VIP įsivertinimas

Siekiant atskleisti, kaip į įsivertinimo, savivaldaus mokymosi procesus įsitraukia mokiniai, buvo analizuojami su tuo susiję įrašai „Augu“ knygutėse. Pasirinkti šie įsivertinimo aspektai:

- Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi
- Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių
- Džiaugiuosi savo pasiekimais
- Gebu ir mėgstu dirbti komandoje / grupėje

Duomenys apdoroti Microsoft Excel programa, taikant tokius aprašomosios statistikos metodus, kaip vidurkiai, moda¹ ir mediana².

2 lentelė. 6a klasės „Augu“ knygelių įrašų analizės rezultatai

6a klasė (5m., 5 b.)

Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi
Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių
Džiaugiuosi savo pasiekimais

Vidurkis	Moda	Mediana
2,443	2	2
2,369	3	2
2,188	2	2

¹ Moda - dažniausiai pasikartojanti reikšmė imtyje.

² Mediana - imties variacinės eilutės vidurinis skaičius, kai imties dydis yra nelyginis skaičius, arba dviejų vidurinių skaičių aritmetinis vidurkis, kai imties dydis yra lyginis skaičius.

Gebu ir mėgstu dirbti komandoje / grupėje	2,519	3	3
	2,379	3	2

3 lentelė. 6b klasės „Augu“ knygelių įrašų analizės rezultatai

6b klasė (6 m., 5 b.)

Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi
Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių
Džiaugiuosi savo pasiekimais
Gebu ir mėgstu dirbti komandoje / grupėje

Vidurkis	Moda	Mediana
2,640	3	3
2,675	3	3
2,500	3	3
2,329	2	2
2,536	3	3

4 lentelė. 6c klasės „Augu“ knygelių įrašų analizės rezultatai

6c klasė (6 m., 4 b.)

Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi
Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių
Džiaugiuosi savo pasiekimais
Gebu ir mėgstu dirbti komandoje / grupėje

Vidurkis	Moda	Mediana
2,750	3	3
2,618	3	3
2,653	3	3
2,213	2	2
2,559	3	3

5 lentelė. 7a klasės „Augu“ knygelių įrašų analizės rezultatai

7a klasė (4 m., 6 b.)

Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi
Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių
Džiaugiuosi savo pasiekimais
Gebu ir mėgstu dirbti komandoje / grupėje

Vidurkis	Moda	Mediana
2,450	3	3
2,675	3	3
2,638	3	3
2,513	3	3
2,569	3	3

6 lentelė. 7b klasės „Augu“ knygelių įrašų analizės rezultatai

7b klasė (7 m., 3 b.)

Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi
Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių
Džiaugiuosi savo pasiekimais
Gebu ir mėgstu dirbti komandoje / grupėje

Vidurkis	Moda	Mediana
2,532	3	3
2,620	3	3
2,397	3	2
2,628	3	3
2,544	3	3

7 lentelė. 7c klasės „Augu“ knygelių įrašų analizės rezultatai

7c klasė

Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi
 Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių
 Džiaugiuosi savo pasiekimais
 Gebu ir mėgstu dirbti komandoje / grupėje

Vidurkis	Moda	Mediana
2,674	3	3
2,471	3	3
2,451	3	3
2,098	3	2
2,424	3	3

8 lentelė. 8a klasės „Augu“ knygelių įrašų analizės rezultatai

Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi
 Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių
 Džiaugiuosi savo pasiekimais
 Gebu ir mėgstu dirbti komandoje / grupėje

2,438	2	2
2,350	2	2
2,050	2	2
1,975	2	2
2,203	2	2

9 lentelė. 8b klasės „Augu“ knygelių įrašų analizės rezultatai

8b klasė (8 m., 2 b.)

Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi
 Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių
 Džiaugiuosi savo pasiekimais
 Gebu ir mėgstu dirbti komandoje / grupėje

Vidurkis	Moda	Mediana
2,679	3	3
2,538	3	3
2,167	2	2
2,282	2	2
2,417	2	2

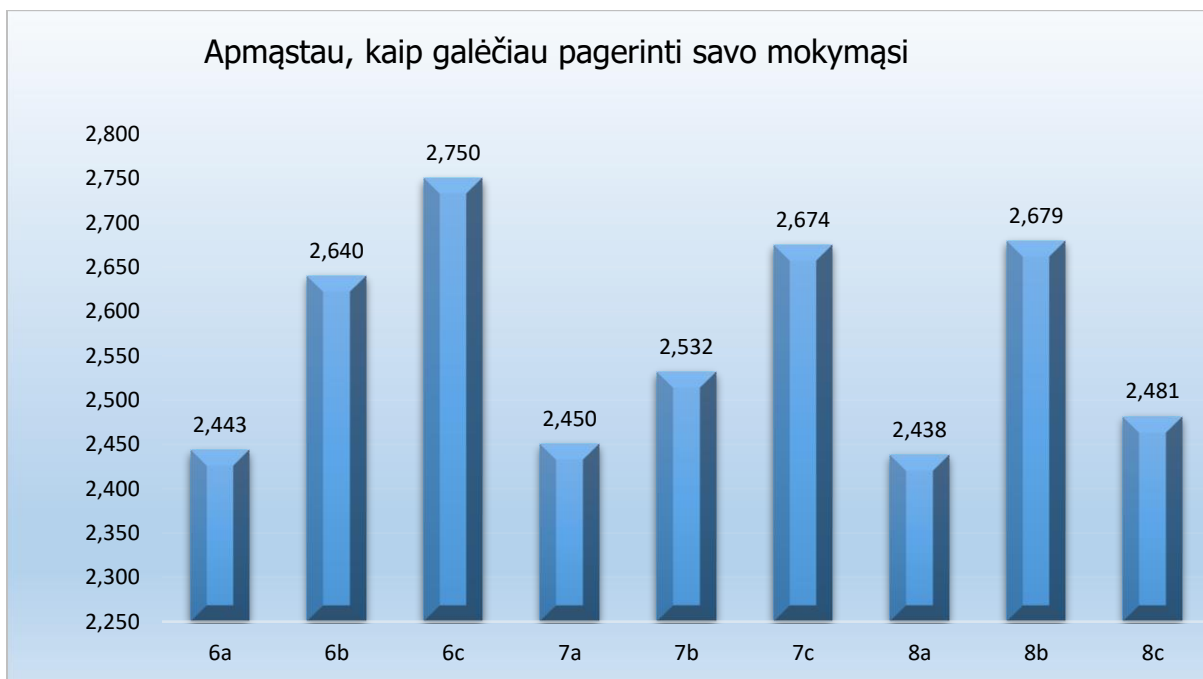
10 lentelė. 8c klasės „Augu“ knygelių įrašų analizės rezultatai

8c klasė

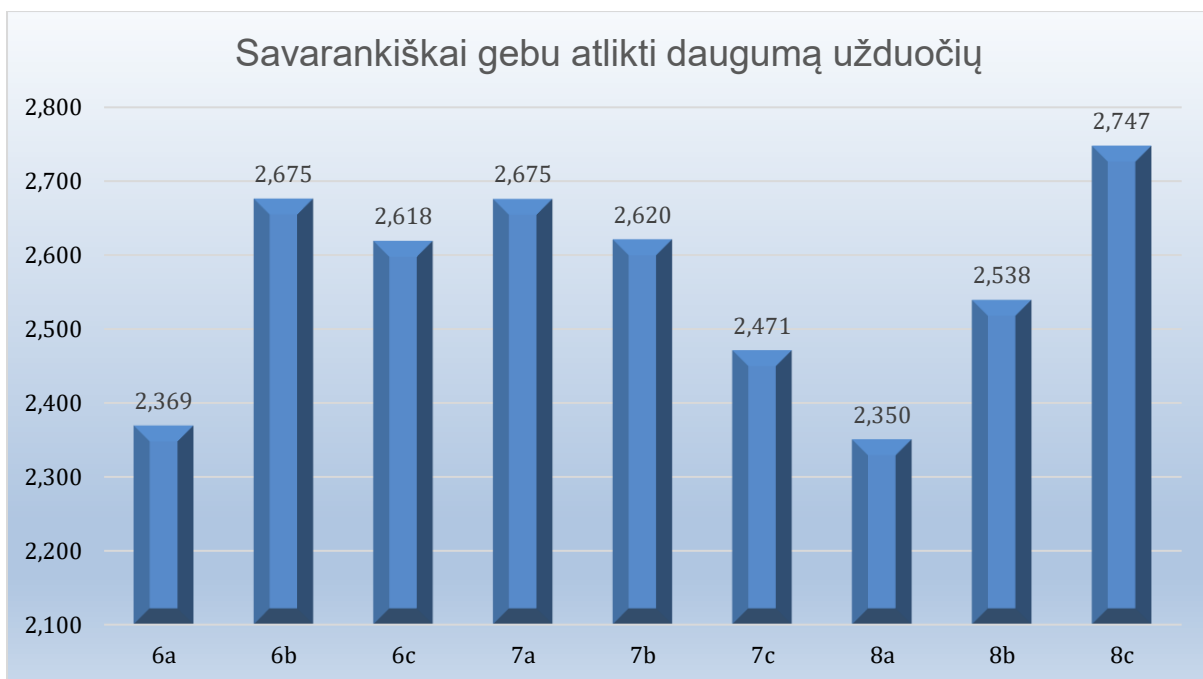
Apmąstau, kaip galėčiau pagerinti savo mokymąsi
 Savarankiškai gebu atlikti daugumą užduočių
 Džiaugiuosi savo pasiekimais
 Gebu ir mėgstu dirbti komandoje / grupėje

Vidurkis	Moda	Mediana
2,481	3	3
2,747	3	3
2,304	3	2
1,924	3	2
2,364	3	2

- Dauguma nagrinėtų klasių mokinių aptariamais klausimais yra linkę vertinti save aukščiausiais balais (moda 3). Tačiau yra išimčių:
- Vertindami save pagal kriterijų „Gebu ir mėgstu dirbti komandoje/grupėje“ nemaža dalis vaikų save vertino 2 balais (6b, 6c, 8b klasės)
- 8b klasėje mažesnė dalis vaikų, nei kitose klasėse, džiaugiasi savo pasiekimais
- Didžiausiu kritiškumu sau, ir, tikėtina, atsakingesniu požiūriu į įsivertinimą pasižymi 8a klasė (dažniausiai pasitaikantis vertinimas – 2)

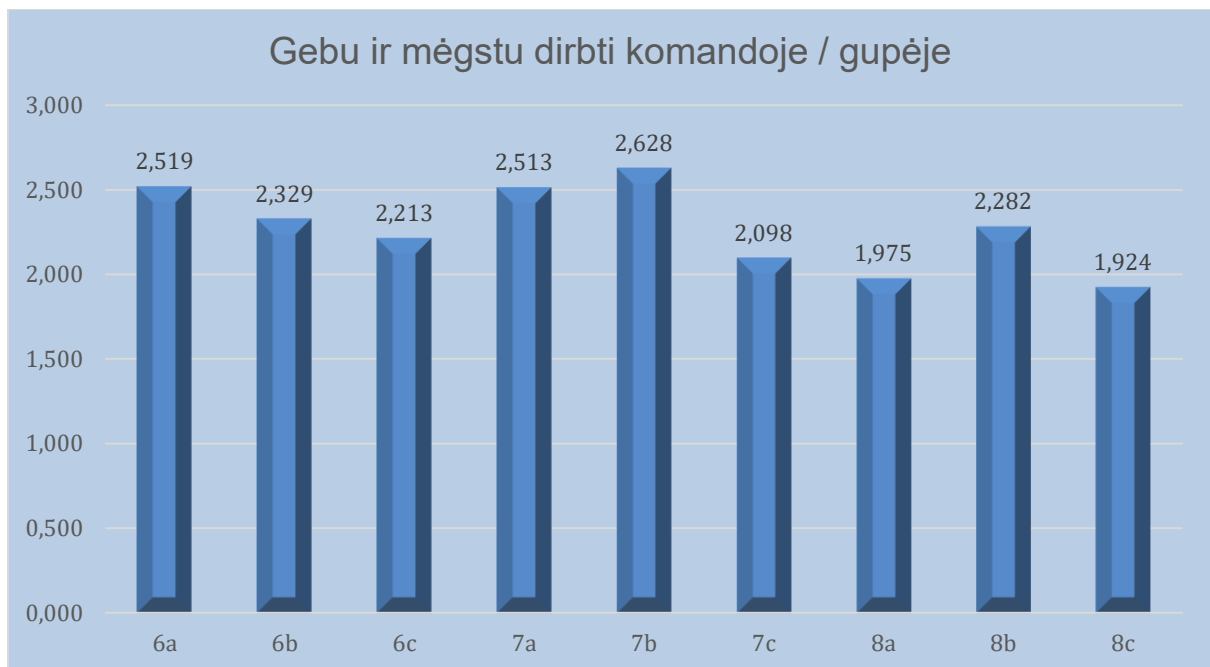
1 pav. Savo mokymosi pagerinimo galimybių įsivertini

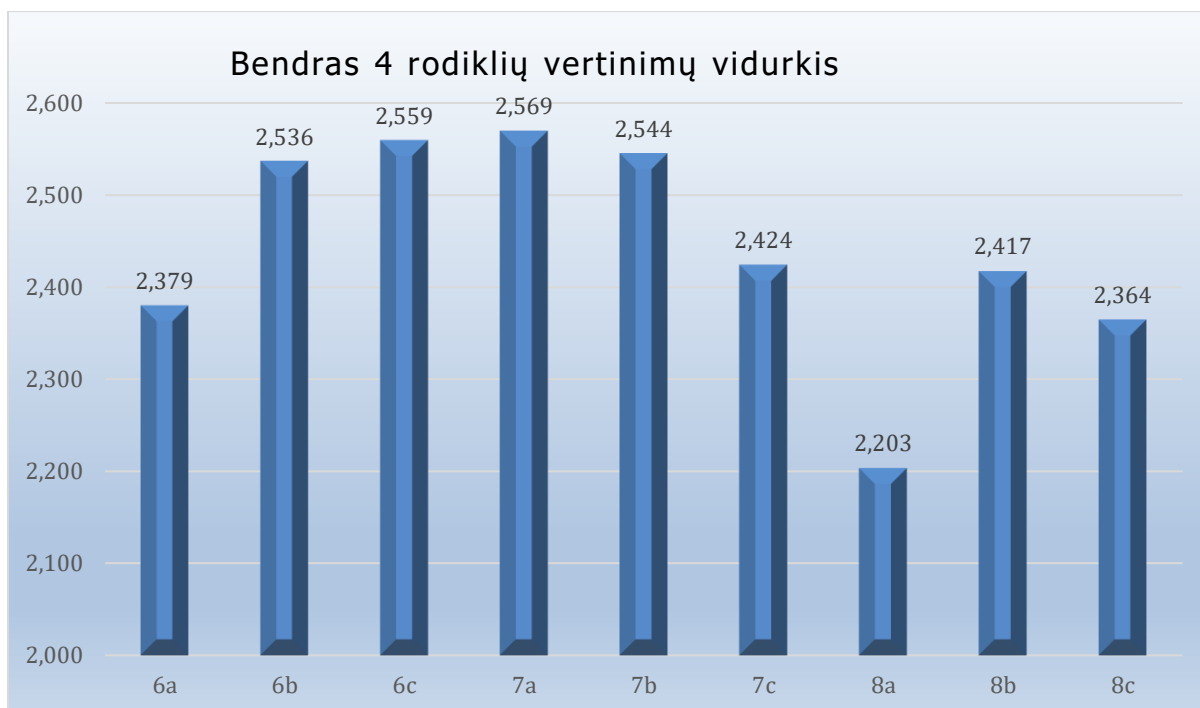
2 pav. Gebėjimo atlikti užduotis savarankiškai įsivertinimas

3 pav. Pasitenkinimo mokymosi pasiekimais įsivertinimas.

4 pav. Darbo komandoje įsivertinimas.

5 pav. Bendras visų rodiklių vertinimas .

- Aukščiausiais visų analizuotų aspektų vertinimais pasižymi 7a, 6c, 7b ir 6b klasės mokiniai ($M=2,57$, $M=2,56$, $M=2,54$, $M=2,54$).
- Žemiausi vertinimai – 8a klasėje ($M=2,2$)

3. Įsivertinimo klausimyno „Termometras“ duomenys

Siekiant papildyti surinktus duomenis apie mokinių gebėjimą kelti sau mokymosi tikslus, apmąstyti mokymosi procesą ir rezultatus, buvo analizuojami kiekvieną mėnesį mokinių pildomo klausimyno duomenys.

Analizuoti šie klausimai:

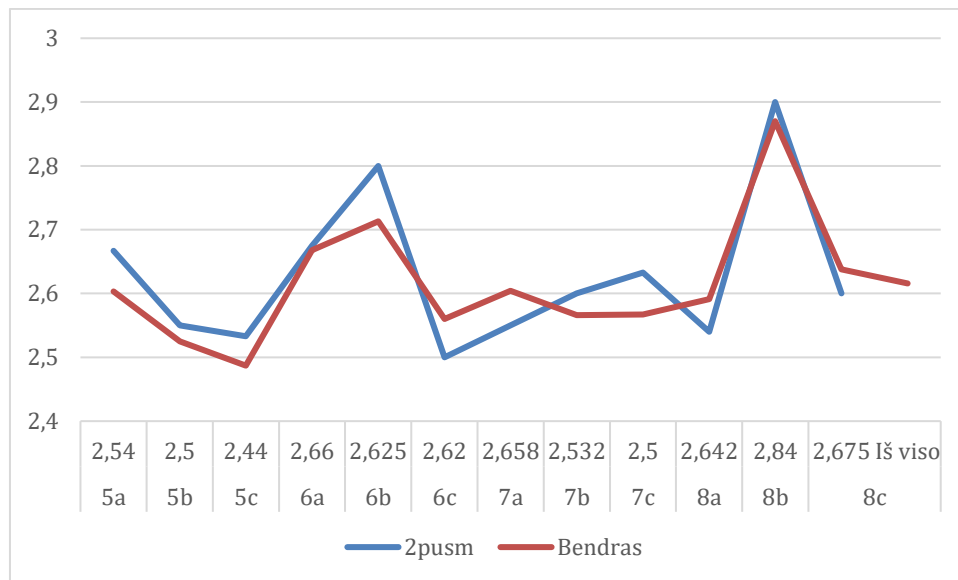
„Ar žinai, už ką esi vertinamas?“

„Aš gerai dirbu per pamokas“

3.1. „Ar žinai už ką esi vertinamas?“

- Bendras visų mokinių vertinimas yra 2,616.
- Pirmame pusmetyje buvo 2,603, antrame 2,62.
- Penktokai apie vertinimą pamokoje žino mažiausiai 2,538.

- Geriausiai už ką ir kaip yra vertinami žino aštuntokai. 2,700
 - Sunkiai sekasi ir septintokams, jiems kol kas vis dar kyla sunkumų perprantant vertinimą pamokose. Jie įvertino 2,579, o šeštokai jau apie vertinimą žino daugiau. Jie surinko 2,647
 - Geriausiai apie vertinimą supranta 8b klasė. Jiems mažiausiai kyla klausimų dėl vertinimo. Jų vertinimo vidurkis yra 2,870, o daugiausiai klausimų kyla 5c klasės mokiniams 2,487
- Duomenys atvaizduoti 6 pav.

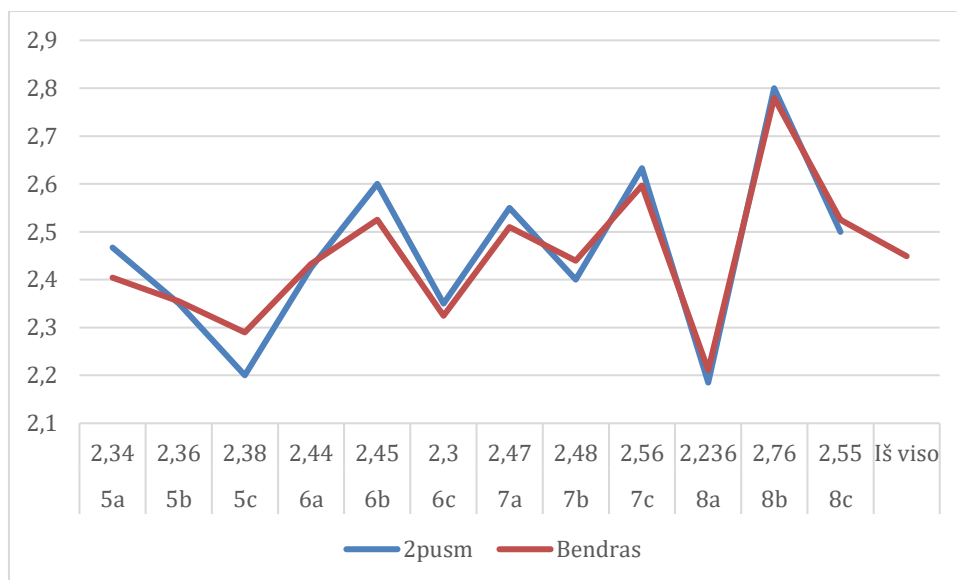

6 pav. „Ar žinai už ką esi vertinamas?“

3.2. „Aš gerai dirbu per pamokas“

- Bendras visų mokinių vertinimas yra 2,449
- Pirmame pusmetyje buvo 2,444, antrame 2,455
- Apie savo darbą pamokose blogiausiai mano penktokai 2,449
- Geriausiai apie savo darbą pamokose mano septintokai 2,516
- Blogiausiai dirbti pamokose sekasi 8a klasės mokiniams (2,211), taip pat vis dar neįsibėgėjo su darbu pamokose 5c klasės mokiniai (2,29).
- Geriausiai iš visų klasių apie savo darbą per pamoką mano 8b klasės mokiniai (2,78)

Duomenys atvaizduoti 7 pav.

7 pav. Mokinių darbo per pamokas įsivertinimas.

APIBENDRINIMAI IR REKOMENDACIJOS

Pusė apklaustųjų mokytojų mano, kad vaikai negeba pamokoje išsikelti mokymosi tikslo. Patys mokiniai vertindami savo darbą per pamokas yra linkę sau skirti aukštus balus, yra patenkinti arba iš dalies patenkinti savo mokymosi rezultatais. Pastebimas nevienodas skirtingų klasių mokinių kritiškumas savo mokymosi pasiekimams ir įdedamoms pastangoms. Ne visais atvejais mokiniai tvirtai žino, už ką yra vertinami (daugiau aiškumo ir pagalbos reikėtų 5c ir 6c klasėms)

Mokytojų nuomone, problemine sritimi išlieka aukštesnį mokymosi potencialą turinčių mokinių ugdymas, jiems pamokose skiriama mažai dėmesio ir laiko.

- Norint sustiprinti mokinių gebėjimus kelti sau mokymosi tikslus ir planuoti savo mokymąsi, reikia skirti tam pakankamai laiko, visuomet būtina mokytojo pagalba įsivertinant turimus gebėjimus, įgytas žinias, išsiugdytas kompetencijas, grįžtamasis ryšys, kai mokinys formuoja mokymosi tikslą. Prasminga galėtų būti tai daryti rečiau, tačiau kokybiškiau - pvz., pradedant naują skyrių ar temą.
- Svarbu skatinti mokinius tikslo siekimo laikotarpiu stebėti savo pažangą (nuolat trumpam grįžti o prie išsikelto tikslo kiekvienos pamokos pradžioje) ir įsivertinti pasiekimus pasibaigus numatytam laikotarpiui ar išėjus temą, kuomet grįžtama prie išsikelto tikslo ir tuo remiantis keliama nauji tikslai.
- Ugdant gabiuosius mokinius išnaudoti technologijas, daugiau galimybių gali suteikti intensyvesnis virtualių mokymosi aplinkų, mokymosi platformų ir technologijų naudojimas.